

21 POSTULATÓW SAMORZĄDOWYCH

Chcemy Polski samorządnej i solidarnej, w której mieszkańcy sami decydują o losach swoich lokalnych wspólnot.

1. Pełne prawo wspólnoty samorządowej do samodzielnego decydowania o całokształcie spraw lokalnych

Samorządy terytorialne powinny mieć pełną samodzielność: prawną, organizacyjną, majątkową i finansową w zakresie realizacji zadań własnych we współpracy i konsultacji z mieszkańcami. Najważniejszym organem społecznego nadzoru dla samorządów w kwestiach lokalnych są mieszkańcy, którzy powinni być jak najszerszej włączeni w proces współdecydowania o sprawach małych ojczyzn poprzez wdrażanie takich narzędzi, jak m.in. konsultacje społeczne, budżety partycypacyjne, inicjatywy uchwałodawcze, referenda lokalne.

2. Budowa solidarnej i otwartej społeczności lokalnej, przeciwdziałanie wykluczeniom

Równe prawa i opieka dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku, pochodzenia, światopoglądu, statusu społeczno-ekonomicznego, wyznania i orientacji. Zapewnienie szczególnej opieki i możliwości pełnego udziału w życiu wspólnoty osobom z niepełnosprawnościami.

3. Samorządowcy w Senacie RP

Przedstawiciele samorządu terytorialnego, samorządów zawodowych oraz organizacji pozarządowych powinni uzyskać reprezentację na szczeblu najwyższych władz państwowych i uczestniczyć aktywnie w tworzeniu regulacji prawnych. Należy znieść monopol partii politycznych w procesie stanowienia prawa w Polsce i wprowadzić możliwość łączenia mandatu samorządowego z mandatem senatorskim.

4. Prawo społeczności lokalnej do decydowania o przyszłości swojej małej ojczyzny – zniesienie odgórnego ograniczenia kadencyjności

Wspólnota lokalna powinna mieć pełne prawo, bez żadnych odgórnich ograniczeń, do udzielania mandatu zaufania osobom działającym na rzecz danej społeczności.

5. Obowiązek konsultowania z przedstawicielami samorządu i społeczności lokalnej wszystkich projektów ustaw

Projekty ustaw, szczególnie dotyczące zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, określonych w art. 166 Konstytucji RP, powinny podlegać obowiązkowej konsultacji ze zrzeczeniami samorządów jako przedstawicielami wspólnot lokalnych.

Wyniki tych konsultacji winny być umieszczane w ocenie skutków regulacji każdego projektu ustawy dotyczącej wspólnot lokalnych. Brak uzgodnienia powinien stanowić podstawę do wystąpienia do właściwego sądu.

6. Zwiększenie nakładów na edukację, godne pensje i większa autonomia nauczycieli, nowoczesne metody kształcenia

Państwo, zgodnie z art. 70 Konstytucji RP, powinno zapewnić środki prawne, finansowe i organizacyjne, potrzebne do realizacji celów związanych z edukacją powszechną.

7. Niezależna kultura angażująca społeczności lokalne, przeciwdziałanie wykluczeniu kulturalnemu w małych gminach

Transparentne i apolityczne finansowanie przez państwo kultury aktywizującej społeczności lokalne. Szczególne wsparcie dla małych gmin w formie dotacji na tworzenie integrujących mieszkańców Domów Sąsiedzkich, z ofertą zajęć dla różnych grup wiekowych.

8. Decentralizacja służby zdrowia

Powierzenie decyzji i kontroli w sprawach ochrony zdrowia samorządom terytorialnym. Zmiana zasad finansowania służby zdrowia poprzez wprowadzenie systemu konkurencyjnych ubezpieczeń zdrowotnych.

Przywrócenie całodobowych ambulatoriów w stacjach pogotowia ratunkowego.

---

9. Skuteczna ochrona środowiska, walka ze smogiem

Zwiększenie udziału gmin we wpływach z opłat z tytułu użytkowania środowiska naturalnego. Pełny wpływ samorządu województwa na zarządzanie funduszami ochrony środowiska, przywrócenie gminnych funduszy. Przekazanie gminom realizacji programów adresowanych do mieszkańców (np. „Czyste powietrze”).

---

10. Ochrona krajobrazu i przestrzeni publicznej

Centralne regulacje (m.in. lex deweloper czy lex Szyszko) dewastują przestrzeń publiczną w naszych miastach i gminach. Wsparcie prawne i finansowe dla samorządów w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

---

11. Rozwój budownictwa komunalnego i społecznego

Narzędzia prawne i finansowe oraz realny wpływ społeczności lokalnej na politykę mieszkaniową, skierowaną do różnych grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb młodych mieszkańców.

---

12. Samodzielność samorządów w zakresie podatków lokalnych oraz działalności gospodarczej

W celu realizacji zadań wskazanych przez mieszkańców samorządy muszą mieć prawo do samodzielnego kształtowania polityki podatkowej, o czym stanowi art. 168 Konstytucji RP. Należy znieść maksymalne/minimalne stawki podatków lokalnych, narzucane samorządom ustawowo przez władze centralne.

Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez samorządy i pozyskiwania środków na projekty ważne dla mieszkańców. Swoboda realizowania zadań gminy w formule in-house.

---

13. Środki z budżetu państwa muszą być adekwatne do zakresu zadań realizowanych przez samorządy

Nie zgadzamy się na zwiększanie zakresu zadań realizowanych przez samorządy przy jednoczesnym ograniczaniu wpływów z budżetu państwa, co jest niezgodne z art. 167 Konstytucji RP.

---

14. Decentralizacja rozdziału funduszy unijnych

Maksymalna decentralizacja funduszy UE. Transparentność rozdziału dotacji rozwojowych na podstawie czytelnych kryteriów oraz jawnych arkuszy oceny projektów.

---

15. Przekazanie społecznościom lokalnym mienia publicznego

Należy przekazać społecznościom lokalnym i regionalnym mienie publiczne, będące dziś w dyspozycji agencji państwowych. Majątek ten powinien stanowić bazę rozwoju potencjałów lokalnych i regionalnych.

---

16. Swoboda tworzenia związków metropolitalnych i obszarów funkcjonalnych

Uchwalenie ustaw metropolitalnych na wniosek i wg modelu wypracowanego lokalnie dla danych aglomeracji, w celu zwiększenia konkurencyjności w Europie. Dla mniejszych jednostek prawne regulacje współdziałania samorządów w obszarach funkcjonalnych (forma pośrednia między związkiem a stowarzyszeniem komunalnym).

---

17. Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu

Rozwój sieci dróg lokalnych oraz transportu publicznego – dobra dostępność każdej gminy wiejskiej do centrum powiatowego.

Przekazanie Funduszu Drogowego do dyspozycji marszałków województw, a funduszy na komunikację międzygminną do powiatów.

---

18. Zwierzchność powiatów i samorządów wojewódzkich nad zespolonymi służbami

Realny wpływ społeczności lokalnych i regionalnych na funkcjonowanie na ich terenie zespolonych służb, m.in.: straży pożarnej, sanepidu oraz nadzoru budowlanego.

---

19. Odpolitycznienie mediów publicznych

Przekazanie lokalnych ośrodków publicznego radia i telewizji społeczności regionalnej, poprzez udział przedstawicieli samorządów lokalnych w radach programowych rozgłośni regionalnych i w komisjach konkursowych na dyrektorów ośrodków.

---

20. Policja municypalna

Przekazanie mieszkańcom wpływu na prewencję i bezpieczeństwo w ich lokalnych społecznościach.

---

21. Przywrócenie służby cywilnej, ograniczenie biurokracji

Obowiązek konkursu na wszystkie stanowiska urzędnicze w państwie. Profesjonalna i apolityczna kadra urzędnicza, przywrócenie rangi Szkoły Administracji Publicznej. Stworzenie jasnego podziału i nie dublowanie kompetencji pomiędzy władzą samorządową a przedstawicielami władzy państwowej. Przekazanie wszystkich zadań dotyczących spraw publicznych w regionie samorządowi województwa. Pozostawienie wojewodom nadzoru nad legalnością działania jednostek samorządu terytorialnego.